

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

Ukas annonsør er en venn i nødende, en reddende engel, et veiledende kompass i kalsen vi kaller livia.

Jeg snakker selvfølgelig om triple-tex, og det er ikke noe jippeleng vi har med å gjøre her.

For triple-tex er nemlig det mest brukte webbaserte regnskapsprogram i Norge med over 85.000 kunder, og det er ikke utengrunn.

For i triple-tex får du nemlig alt du trenger i et system.

Triple-tex består av ulike module for regnskap, faktura, lønn, timeføring og prosjekt, og triple-tex er også en reddende engel for deg som ikke er så flink med kvitteringer.

Og hvis du bruker en regnskapsfører som blir litt irritert på deg fordi du miste kvitteringer, glemmer å sende inn regninger så det ikke blir betalt i tid eller at du glemmer å sende ut fakturer, jeg så frykte ikke for triple-tex, kan sørge for at du og regnskapsføreren blir beste venner.

Du kan sørge for at alle fakturer går rett inn i triple-tex og betales på forfallsdato, og du kan ta bilder av alle kvitteringen når du kjøper noe sånn at det går rett inn i appen.

Og mye mer som gjør livet lettere. Og selv bruker jeg faktisk helt på ekte triple-tex aktivt.

Hver minst lille kvittering går inn dit i et slags desperat håp om at regnskapsføreren skal finne et eller annet land som jeg kan skrive av et eller annet land sånn,

som en storskess blir bare satt strek og håper du å kaste deg noe.

Men uansett så er det så at triple-tex det passer for alle og kan skaleres opp og ned i et behov, så enten du har et lite lite firma eller et kjvertet,

så passer det altså for deg, og dette her fikk srikker regnskapsrenskapet for deg, sånn at det er helt magisk, men det gjør det mye lettere, mye, mye lettere, og min varme anbefaling.

Ikke er nok til å overbevise deg, eller om det bare er en nysjerre repair som vi vite mer om triple-tex, da har jeg gode nyheter til deg.

Nå kan du nemlig prøve triple-tex gratis i 14 dager på triple-tex.no. Skrå strek gratis!

du

introdutendeosex

Hallo, kjetil Trondvål.

Hei, hei!

Goddag, goddag!

Hvor da står det til med den karren?

Ja, her går det bare bra!

Det er bare godt å høre. Hvem er du som kan lytte den kort intro om hvem du er?

Ja, faglissett. Jeg er professor ved Oslo Nyhøyskole, hvor jeg er professor i det som heter Fred og Konfliktstudie.

Jeg er egentlig uten et sosiale antropolog, og har tidligere vært professor i menneskeritetet ved universitetet i Oslo.

Så jeg er en fyr som jobber ferfaglig, kan man si, og håper litt fra teori og tema. Alt dette som jeg finner, det er nødvendig.

Skjønner du. Du har aldri jobbet på bensinstasjoner og sånn.

I min ordom har jeg det. Jeg håper alt mulig ras fra graver til trekkfører til ja. Og så på bensinstasjoner, ja.

Det er jeg også hørt, skjønner du? Det kan vi snakke mer om en gang.

Er det sann å forstå at du har bodd i Eritrea?

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

Jeg har bodd i Eritrea over lengre perioder. Jeg begynte å forberede mitt magisterarbeid som antropologi-studien i forslutningen av 1980-tallet.

Og slutten av 1980-tallet? Det er lenge siden da.

Ja, jeg begynner å bli gammel av dette. Det er lenge siden fordi det var i Eritrea midt i eller mot slutten av en trijøringskrig mot et jobb.

Og jeg hadde stor interesse for Afrika, og jeg hadde stor interesse av å oppleve og erfare noe så overhodet så forskjellig som mulig i forhold til min trygge oppspeks på 1970-tallet på det lille stedet Kjæskebåkorset.

Så da mener du at Eritrea ville være en god kandidat til å være det motsatte?

Ja, i det forstående at jeg hadde veldig ønsket å se på hvordan folk greide å leve og overleve i krig, i tørket og sult og store makro- og pressefaktorer på lokalsamfunnet.

Når var du der nede i starten av 90-tallet, når friøringskrigen kom og forvirket kom tilbake til at sånn?

Ja, jeg var blant en håndfull internasjonale som glede å komme inn første gruppe etter den militære frieringen av Asmara, altså hovedstaden, sommeren er 1991.

Og var den første forskjell på å bruke det utrikket som var i landet, og da bodde jeg i landet i perioder da frem til den formelle selvstendigheten etter folkafstemningen i maj 1993.

Ok, så du var der den perioden altså?

Jeg var gjennom hele perioden med noen få måneds unntak, hvor jeg måtte komme meg ut for å legge meg på sjukhuset, som jeg holdt på derved et par ganger.

Hva synes du nå? Og du holdt på derved hva da?

Når man er relativt i vantropologiforsker, så lærer man at man skal leve som de natives rundt det heter.

Og jeg bodde i en veldig liten landsby i Høylandet i ARP, mot grensen til et jobb jeg i dag.

Og da var jo krigen akkurat hva skal jeg si til landsbyen, da hadde det nettopp blitt frihort når jeg kom dit.

Og det var en veldig fattig landsby med bare ca 350 mennesker.

Og de hadde jo ikke noe infrastruktur for brukt uttrykket, ikke noe vannpørskytning, ikke noe sprømpørskytning, ikke noe matpørskytning, heller på ensaksyn.

Så vi brukte en liten vannskilde, både dyr og mennesker sammen.

Og jeg tenkte at jeg hadde formålen hvilket vann jeg jo, og så gleder jeg å komme meg gjennom noen rundt det med oppkast.

Men det jeg ikke tenkte på var at det lå fortsatt like i skråningen som drepte ned i dette vallet og dyr og trøkket opp i det og dreist og tisse og så videre.

Så det var veldig mye smittet, og jeg fikk på et stort sett alt det man kunne få av diverse infeksjonssyktområden.

Og jeg gikk vidt ned 30 kg på en tre, fire måneder, for det er et stort sett bare i kastene på breit. Men jeg kom meg gjennom det og kom meg tilbake igjen.

Eftertid så er det fint, jeg blir aldri sjukt ned på tur lenger. Jeg kan spiste hverhever.

Du har fått atommaga som vi sier hvis vi er restelig.

Så hvis du skal anbefale en slankekur, så er det så like vanndieten som du har hatt success med.

Det hadde man ikke å si på den måten, ja. Det var jo stupid, men jeg var helt vilt som ovlede.

Men det var virkelig sånn at du hadde utrolig mye å velge drikke vann med serier.

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

Nei, men jeg kunne ikke behandle det på en måte i kosplanet, for eksempel.
For det gjorde du ikke. Nei, det var ungt av deg.
Nå skal vi prøve å få det litt opp mot aktualitetet.
For de som lyttet på den polkassen her, de fikk høre det.
Reime Nuhansen forteller om den langa og trøblet historien til Eritrea nå på mandag.
Men da snakker vi hovedsakelig om alt som skjedde mellom Eritrea og Etiopia.
Nå på lørdag kom du til opptøyre i Bergen Eritere mellom.
Kan du hjelpe oss med å forstå hva som skjedde og hvorfor det skjedde?
Ja, det er jo som en følge å reflektere det politiske forholdene i hjemlandet Eritrea.
Det er et av de mest totalitære og undertrykkende regjene vi har i verden i dag.
Det har vært en gjenn flyktingstrøm ut av Eritrea, hvertfall da siden 2001,
etter den korte Eritrea til Eritrea-kriget 1998 og 2000.
For da skrudde presidenten i Saoja Saforki igjen alt sammen.
Han fengslet jo overhaupt hos sin egen regjering og sin egen partiledelse,
som stilte kritiske spørsmålstidene, men han fengslet også studentledere, ungdomsledere
og den grynde civilsamfundsorganisasjoner og presse.
All det ble fengslet.
Siden da har det vært hver og hverre menneskerets slik i landet,
og samtidig har det vært en evigvarenda nasjonaltjeneste militærtjeneste,
og det har vært pushfaktorer som det kaldes, at det er ungdomne,
og ikke bare ungdomne, eller Eritrea vil flykke under etter regjeren.
Ja, for kort, også er det alt sånn at du kan bli innkaldt til militærtjeneste,
når du er mellom 16 og 56 år, så kan du i praksis bli gående i militæret for alltid.
Du får aldri vite hvor lenge du skal være inne.
Ja, altså jeg har jo vennet så den landspin eller landspin jeg bodde i da,
på Byrstad 90-tallet, som ble kaldt inn i de første kullene,
altså i 95-96 i militæret, og de er fortsatt i militærtjeneste.
De er fortsatt i militærtjeneste, ja, det har 13 årsje snart.
Hele livet har blitt bortkastet, siden sånn,
de får noe penger og muligheten til å etablere familie og at de vil det.
Så det er bakgrunn på flykten, kan du si, ut av landet,
og det har vært hundretusende ungdom som har rundt,
og mange av demagrede har kommet til Europa,
og noen av demagrede har kommet til Norge.
Ja, for det er jo over 30.000 i Norge.
Det er en ganske stor gruppe, den nye største innvalderingsgruppen,
bare så vi har det for seg.
Ja, og vi har jo flere generasjoner av etteriske flykting i Norge.
I første kom vi på slutten av 1970-tallet og 80-tallet,
som bømte under motstandskrigen, eller etiopias terrod,
for å si det så, mot nærhetensbefolkning.
Og så har det denne nye bølgen, som har kommet på 2000-tallet og frem til i dag.
Og det vi ser i den befolkningsgruppen, så er det da

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

tre skylldatende mennesker som fortsatt støttet regi med i arre treen.
De som organiserer disse kulturfestervalene så kalt,
og markeringer på det er de treiske politiske heldidavelserne.
Første september, som var staten på motstandskrigen i 1961,
og friøringsdagen, den 24. mai, er de to store markeringstagene.
Og disse kulturfestervalene, disse markeringene,
ja, det er kulturfestervaler, det gjordes retteforstand,
serveres er det treiske mat, det er musikk,
og kanskje teateroppsetting og så videre.
Men samtidig brukes disse tilstellingene også for å kommunisere regiets ideologi,
og for å samle inn penger og støtte til regi med rette materiel.
Og de er i treene som da har flyttet unna som,
man skal si, hater regi med, de har flyttet unna,
fordi de har undertryktet mot dreptere, mor eller far eller bror eller søster.
De styrmer så dette er særlig endes provoserende,
at det er faktisk rettere som påstår at det er reale flykninger,
men hvorfor da, til synlandet, støttet i regi med flykket unna.
Det er veldig for enkelt fremstyrkt, det er mange de angsterne også.
Absolutt, jeg tror, men du sier det jo på en måte, du sier at det påstår,
at det er flykninger, altså er det, er det,
for det vi har snakket om, jeg og Røyma,
at det rettereiske regime har så lange hender ut i verden,
krever skatt av flykninger, og man kan vel med relativt gode empiri,
hevdat, og de har en del agenter i verdens land som passer på litt,
og er det da sånn at man kan anta at det kanskje er litt,
at det er regime som setter i gang disse feiringene, for eksempel vergen.
Ja, altså er det treforeningen Holterland som organiseret det festivalen i Bergen,
og vi påstår jo at de er uavhengige og ikke tilgjent i regime.
Men samtidig sier det at de har flyktet og alikevel hyller fregjøringen,
som jo er en forverkingsprosjekt?
Ja, og der er det jo en motsetning, ikke sant?
Og det vi vet da, for de bruker du ikke via forskning,
er at ja, regime har sendt ut mange agenter, for du kledd som flykninger,
men som er direkte spioner for regime.
Samtidig, og er det trea, er det landet som driver mest aktiv flykningspionasje,
som det kalles på politifagelig språk, og transnational undertrykkelse,
hvor de har både direkte agenter i formelforstand,
og de har også veldig mange støttespillere og nettverk,
som fungerer som informanter for å holde kontroll på diasporan,
for å overvåke er det trea i Norge og Europa,
hvis de starter med noe opposisjonsvirksomhet,
eller kritiserer regime, og så innen det blir rapporteret inn,
for mulig repressaler, eller oppfølging senere.

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

Det vi ser på disse festivalene, la meg legge merket,
for det er litt viktig, er at der er to grupper her,
som er mer flytende for å bruke uttrykk.
Du har de klare organisatorne eller de støttespillene til regime,
og så har du de klare motdemonstrantene,
som har tørt å stå opp og kritiserer regime hjemme,
og ser på disse festivalene som en kampgrunda.
Dette er den eneste måten de kan slå tilbake på regime siden de er her i Norge.
Men imellom de to fraksjoner for å bruke uttrykk,
så er det to mer flytende grupperinger.
Det er mange som kan bruke opportunistiske støttespillere til regime.
Det er etere i de aspranser,
som ikke nødvendigvis støtter ideologisk regime hjemme,
men de finner det opportunt å være medspillere,
fordi det gir dem tilgang tilbake til hjemme.
Det gir dem kanskje også betalingen bispoi,
og dermed la seg kjøpe, som er uttrykket politisk nyttige idioter.
Men så har du kanskje den største andelen av retrerer som stiller opp
på disse festivalene og disse markeringene.
Her er regle flytninger.
Hva er det retrereret?
Vi må huske på at de har rømt undan sitt land,
de har rømt undan sin familie,
de har opplevd for ferdelige ting, tortur og lidelser og treffeking,
og kommer til Norge er alene i Norge
og vil søke et felleskap med andre retrerer,
og det felleskapet da providedes i disse kulturfestivalene.
Så de er der bare for å sosialisere seg,
og få venner å søke tilbake,
hva skal jeg si til den kulturen de forlåt.
Og det må vi ha med oss også,
at vi skal ikke stempe alle som går på disse festivalene som regimestatuspillere,
men det er et nettverk, og det er noen organisatorer som er det.
Så det er jo en slags slags setne maj oppe det hele?
Til en viskrav er det jo det også.
Og så er det, hva skal jeg si,
jeg sender veldig mange retrerer i Norge,
og ellers i diasplan,
det er mange som ikke engasjere seg dette,
for de vil ikke verken bli tatt til inntekt for regime,
de vil ikke komme i trøbbel,
de vil ikke være heldig å demonstrere,
vi har forlatt dere tre av en god grunn,

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

og vi søker det ikke tilbake til det politiske heksgrytten det er.
Men du har sagt at eriterere flest av hartaarbeidene solide folk,
som ikke vil blande seg bort i vold og ur,
og som må være ganske sterke følelser,
som jeg har satt i sving her nå,
etter de demonstrasjonene førte så mye vold.
Absolutt,
og det forstår jeg veldig godt,
med tanke på den forferdelige postendet de har levd i,
og kommet unnahalteplater,
og det de har opplevd på vei til Norge,
så det er desprasjon i flere lag,
og så ser den da at det regime de har ømt unna,
reproduceres her hjemme til en viss grad.
Men det er en stor forskjell,
vi ser at det begynte i fjor,
med voldemordprotester mot disse kulturfestevannene,
men som har eskalert i år,
det er nok på grunn av at den er en treeske civile opposisjon,
det er en tre ungdomsbevegelse,
som har greit å organisere seg over de siste fem til jordene,
og de har vært veldig strategiske,
jeg faktisk hadde rett lengere møte med ledelsen,
i en av disse bevegelsen,
i går, de var i Oslo,
og det er en helt annen strategi
for å bekjempere skime,
vi nå ser utfoldelse her,
og det vil bare øke fremover,
at den har klare organisasjon,
samarbeidet på tvers av både organisasjoner og land,
for å slå tilbake mot regimespropagandene.
For dette har skjedd over flere lande,
jeg var ikke klar over alt dette her,
da jeg lagde denne episoden med Raimond Nyhansen,
og da jeg gikk ut av studiet,
så fikk jeg pushforsk på telefon,
på vei ut,
om at det var opptør i Sverige,
i de treeske miljøer som jobbet på sånn i alle dager,
var det jeg ikke har fått med noe.
Men hvis dette eskalerer nå,
for denne unge generasjonen,

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

og det er flinkert å finne hverandre på sosiale medier,
eller at de har kanskje ikke førsthåndserfaring
fra hvor ferd til skime er i etter det her,
hvorfor er det de unge som drar i gang?
Jo, de unge har i alle høyer,
første håndserfaring,
og det er nettopp det som er,
det er de som har flyttet under,
mest nylig.
Og det er så de lyge flykninger?
Ja, de som har kommet til løpet de siste 5-10 årene,
som nå organiserer seg på en annen måte,
i samarbeid med noen av deler også.
Altså, i en veldig grov,
så har du da disse type 2-3-4-generasjoner
av hver treeske flykninger i Norge.
De som kom på 70-tallet og 80-tallet,
de flykte til å unna etiopisk krigføring,
og siden sånn, mot de trea.
De er i stor grad loyal til motstandsbevegelsen,
og til lysæresafverket,
og siden veldig enkelt.
Deres barn igjen,
som er født i Norge og Europa,
de ofte ser vi,
arder foreldernes holdning til hjemlande.
De har ingen erfaring med undertrykkinger i trea.
De har vært på besøk i alle trea sånn turister,
og har alle privileger som er like som helst turister.
Og de ser man også,
og er veldig engasjert i organiseringen av disse festivalene.
For festivalenes, et av festivalenes,
viktigste målsetninger,
er å sosialisere ny generasjoner
inn i regimets ideologi.
Eritrere er født i utlendighet.
De skal lære,
og det er den funksjonen,
disse andre generasjoner,
og kanskje et stedig generasjon er ritrere,
med likholding.
De har ikke vært i militæretjenesten.
De har ikke undergått durtur og lydelse

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

og høpt fra eritrea.
Og de møter da
de nye ungdomne,
som har erfaring med dette,
og som vet hva de er ritreske rimme står for.
Og de tør nå å snakke mot regime og å stå opp.
Det har kanskje ikke noe tappelenger.
Represaler mot familiemedlemmer hjemme,
ja, det er trust med det.
Men i dag, en vanligere ritresfamilie i dag,
har kanskje en beste mor igjen i eritrea,
så er far i Kanada, mor er i Sudan,
søster er i Tyskland, broer er i New Zealand.
Det er slett over hele verden.
Familien er fragmentert,
øker denne frustrasjonen,
og øker også viligheten
til å slåste bak mot regime,
hvor regime befinner seg,
om det er i Norge,
eller i Sverige, eller i Tyskland.
Så vi er i en situasjon hvor det er,
for denne gruppen, så er det lavere risiko,
høyere gevinst,
ved å heve stemmen
og ta til motmelet.
Hvordan ser dette ut fra forverkelsesiden,
eller fra regime,
hvordan er bekymret for dette her?
De er i alle høyeste grad bekymret.
Vi ser det med de statementene,
de uthåller at man har kommet til å være regime,
nå de siste par uker det bare.
Hva er det de sier?
Nei, de er bare doksalt nå.
De har jo en, hva skal jeg si, en,
nu husker jeg komiske Ali nede i dag,
informasjonsministeren der sånn,
de har en broer til komiske Ali i dag,
der de er i eritrea,
og informasjonsministeren er i eritrea,
Jimane Gebremeskel heter han.
Ja, ja, han ble denne.

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

Ja, jeg har hørt at Ragnonelta, han også.

Ja.

Han legger ut poster og twiter,
og bekymrer å nå Europa,
og europeiske regjeringer,
for å ikke beskytte ytteringsfrihet,
og organisasjonsfrihet,
med at den tillater motdemonstrasjoner.

Det sier en person,
som i har zero ytteringsfrihet,
og organisasjonsfrihet,
i sitt eget hjemland.

Ja.

Det er litt komisk.

Men ja, regime er veldig nervøst.

Regime er veldig nervøst,

både for de,

de mister kontrollen på diaspras,
som er det hovedintekstskilde.

De mister kontrollen på narrative,

av hva er i trea skal være,

mot det store publikum,
internasjonale publikum.

Og de er livrede for,

at disse protestene

skal komme hjem igjen,

og slå dem i fese i Asmara.

Og det er jo det,

som er strategien til,

ungdomsbevegelsene,

og disse politisk doktørene,

at de begynner her sånn,

hvor det er letteste organisere,

hvor man har muligheter til å gjøre dette.

Men selvfølgelig har de en videre strategi,

at dette skal ende i Asmara.

Og med regimeskifte.

Og det som historien ofte viser,

med regimer som går mot sin enne,

er jo at de ofte intensiverer sin agresjon,

og sin tiltak mot sitt eget folk.

Tror du at det kan bli styggere framover, eller?

Det kan bli styggere.

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

Ja, det vil de mest troligere bli styggere framover.
Men det vi også vet om totalitære regimer,
som er i trea, er,
at når først frykten begynner å svekkes,
og når den første spreken,
og den første motstaden artikuleres,
så kan det være som en liten spreke,
en stor rending.
Den kan plutselig rakne.
Og det er det de er så redde for.
At misstemann, denne kontrollen,
misstemanns frykt,
hvis motstammene ikke har frykt lenger,
for undertrykkelsen,
så kommer motstaden mye folkre til å organisere seg,
og til å slå tilbake.
Så derfor vil nok både regime intensivere sin kamp,
mot idiasporant,
og samtidig da som regimekritikerne,
er bedre organisert,
og har mer ressurser til å slå tilbake.
Så dette vil nok bare skalere framover.
Det blir utrolig spennende å følge med på fremover.
Tusen takk for at du var med på telefonen i Trondvåll,
og jeg hjelper oss med å forstå litt mer
hva som skjedde i Bergen,
og som er sikkert vi kommer til å få høre flere
hendelser fra tilsvarende situasjoner i fremtiden.
Tusen takk for at du var med oss.
Takk for det.
Skal vi ha en fin dag videre?
Skal du tilbake til Trasnart eller?
Du, jeg er ikke så velkommen der.
Jeg var den første forskjern som skrev kritisk
videnskapelig mot regime allerede 1993.
Ja, du var det, ja.
Ja, så jeg kom tidlig på raderen,
lenge før Ragnholm visste om hva det tre var.
For å si det sånn.
For å si det sånn.
Siden 2000 har jeg ikke fått visen å komme tilbake.
Men så fort I sa jeg at det går, så skal jeg være der.
Det, da for du inviterer meg også,

[Transcript] 198 Land med Einar Tørnquist / Bonus: Eritreisk demonstrasjon i Bergen med Kjetil Tronvoll

jeg er sikkert ikke populær lenger jævlig
noe som har denne personen her,
så du får ringe når du drar, så blir jeg med.
Låt, da tusen.
Vi snakkes. Ha det bra.
Hei.
Intributelsen.